PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Základní škola speciální, Roudnice nad Labem, Neklanova 1807, příspěvková organizace
Ředitelka školy	Mgr. Radka Hubálková
Telefon	775 415 141
E-mail	hubalkova.radka@zsprce.cz

Metodička prevence RCH	Mgr. Lenka Plívová
Telefon	416 837 458
E-mail	plivova.lenka@zsprce.cz

Výchovná poradkyně	Mgr. Eva Pavlišová
Telefon	416 837 458
E-mail	pavlisova.eva@zsprce.cz

Vypracovala dne 21. 9. 2026 Mgr. Lenka Plívová

Podpis:

Podpis ředitelky školy: Mgr. Radka Hubálková

OBSAH MPP

I. Úvod
II. Cíle programu a metody práce
III. Metody práce pro školní rok 2026/2027
IV. Aktuální témata v oblasti prevence rizikového chování
V. Vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování
VI. Okruhy témat prevence rizikového chování
VII. Přehled základních školských dokumentů
VIII. Odkazy na webové stránky v prevenci RCH
IX. Přílohy

I. Úvod

Preventivní program školy je klíčovým dokumentem určeným pro žáky, pedagogický sbor a zákonné zástupce žáků Základní školy speciální v Roudnici nad Labem. Tento program navazuje na dlouhodobé záměry naší Školní preventivní strategie.

Naše škola poskytuje vzdělávání žákům s lehkým i středně těžkým mentálním postižením a žákům s autismem, pro které jsou zřízeny specializované třídy. Do školy docházejí žáci přímo z Roudnice nad Labem i ze spádových obcí v okolí.

Hlavní pilíře preventivní činnosti:

- Kvalifikovaný tým: Stabilní pedagogický sbor neustále vytváří podnětné prostředí a pozitivní psychosociální klima.
- Propojené poradenství: Úzká a efektivní kooperace mezi školním poradenským pracovištěm, vedením školy a všemi pedagogickými pracovníky tvoří bezpečný systém včasné pomoci.
- Integrace do výuky: Témata prevence rizikového chování jsou pevně ukotvena v ŠVP. Vyučující je průběžně zařazují do lekcí během celého školního roku a realizovaná témata zaznamenávají do třídních knih (TK).

Tematické okruhy prevence:

A. Primární prevence a předcházení rizikovým jevům

- Projevy rizikového chování v sociální oblasti: Prevence šikany, kyberšikany, násilí, projevů rasismu a xenofobie.
- Závislosti: Užívání návykových látek a rizika spojená s netolismem.
- Zdraví a bezpečí: Poruchy příjmu potravy, prevence onemocnění HIV/AIDS a dalších infekcí šířených krevní cestou.
- Společensko-právní rovina: Záškoláctví, kriminalita dětí a mládeže, vandalismus.
- Duševní zdraví: Podpora psychické odolnosti, osvěta v oblasti duševních onemocnění a zvládání psychických problémů.

B. Včasná detekce a krizová intervence

Pedagogický sbor se aktivně zaměřuje na rozpoznání signálů a okamžité řešení situací spojených s:

- Domácím násilím a syndromem CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané dítě včetně komerčního zneužívání).
- Ohrožováním výchovy mládeže.
- Akutními psychickými obtížemi, sebepoškozováním a rozvojem poruch příjmu potravy.

II. Cíle programu a metody práce

- Srozumitelnost a individualizace: Informace z oblasti prevence předáváme srozumitelnou formou. Důsledně respektujeme věková i individuální specifika každého jedince.
- Aktivní monitoring a evidence: Cíleně sledujeme žáky s výukovými či výchovnými obtížemi z důvodu eliminace rozvoje rizikového chování. Dokumentace z výchovných pohovorů a komisí je ukládána u výchovné poradkyně.
- Bezpečné klima: Udržujeme a rozvíjíme atmosféru postavenou na vzájemném respektu, důvěře a nulové toleranci k jakýmkoliv projevům šikany či diskriminace.
- Podpora duševní hygieny: Zaměřujeme se na včasné rozpoznání psychické nepohody žáků a posilování jejich duševního zdraví moderními pedagogickými metodami.
- Partnerský přístup k rodině: Prohlubujeme dialog s rodiči prostřednictvím konzultačních hodin i neformálních setkání, jako jsou společné tvořivé dílny a školní akce.
- Volnočasové aktivity: Nabízíme pestrou škálu mimoškolních aktivit, které fungují jako přirozená prevence rizikového chování a pomáhají žákům budovat zdravé hodnotové orientace.
- Síť externí spolupráce: Při realizaci preventivních aktivit a řešení krizových situací úzce spolupracujeme s klíčovými institucemi a odborníky.

III. Metody práce pro školní rok 2026/2027

1. **Informační nástěnka** – vyvěšeny důležité informace z oblasti prevence.
2. **Schránka důvěry** – slouží pro anonymní sdělení problému
3. **Mimoškolní aktivity –** žáci se z preventivní nástěnky a informačních letáků dovídají o dalších možnostech trávení volného času, které nabízejí jiné organizace.

4. Spolupráce s odborníky:

OSPOD Roudnice nad Labem	Mgr. Jana Maťková	jmatkova@roudnicenl.cz	416 850 164 727 876 197
	Bc. Petr France	pfrance@roudnicenl.cz	416 850 260 724 867 803
	Bc.Věra Bruderhansová, DiS	vbruderhansova@roudnicenl.cz	416 850 173 601 569 631
	Mgr. Žaneta Fiedlerová	zfiedlerova@roudnicenl.cz	416 850 265
PPP Roudnice nad Labem	PaedDr. Daniela Pokorná	roudnice@pppuk.cz	416 831 148
	PhDr. Irena Faltejsková	irena.faltejskova@pppuk.cz	416 831 148
PPP Litoměřice	Mgr. Kateřina Kozicová	katerina.kozicovaa@pppuk.cz	416 733 031
Psycholog	Mgr. Johana Elisová	johana.elisova@gmail.com	777 264 627
Dětský psychiatr	MUDr. Zlata Táborská		606 237 444
Abmbulance dětské a dorostové psychiatrie	MUDr. Sandra Sklenářová	pedpsych.lt@krcr.eu	413 723 205
Centrum duševního zdraví pro děti a mládež Terezín	Mgr. Robert Krejčí	robert.krejci@nadeje.cz	+420 775 889 624
Policie ČR Litoměřice – Oddělení kriminality mládeže	nprap. Jiří Veselý		974 444 700 974 444 706
Kontaktní centrum Litoměřice		info@kclitomerice.cz	728 262 683

5. Dlouhodobé školní projekty:

- **Ovoce do škol, Mléko do škol** – projekt zaměřený na zdravou výživu pro žáky 1. stupně. Jedná se o projekt, kdy je žákům 1. stupně dodáváno čerstvé ovoce a zelenina, balené ovoce a zelenina bez přidaného cukru, soli, tuku a sladidel, balené ovocné a zeleninové šťávy a nedochucované mléčné výrobky.
- **Projekt 72 hodin** – projekt zaměřený na pomoc druhým, nejen lidem, ale i zvířatům.
- **Ukliďme Česko** - dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky. Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek.
- **Les ve škole** – výuka o přírodě v přírodě.
- **Sportovní dny** - sportovní dopoledne pro žáky 1. i 2. stupně. Cílem je zvyšování fyzické odolnosti žáků a vedení ke zdravému způsobu života.

6. Úzká spolupráce školního poradenského pracoviště

7. Spolupráce s vedením školy, třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky

8. Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci žáků

9. Zveřejnění PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY a preventivních akcí na webu školy

10. Systém evidence preventivních aktivit

IV. Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

„Prevence pro krajské školy 2026“ - projekt je zaměřen na zvyšování odborných znalostí všech 17 pedagogických pracovníků ZŠ speciální v Roudnici nad Labem v oblasti prevence rizikového chování a duševního zdraví a realizaci interaktivních seminářů zaměřených na rizikové chování pro žáky 4. a 9. tříd školy.

Vzdělávání pedagogických pracovníků již proběhlo 26. 8. 2026. Interaktivní semináře pro žáky probíhají během podzimu 2026 a navazují na semináře z jara 2026.

Termíny podzim 2026		
27. 10.	Je nám dobře v našem těle	4. roč.
27. 10.	Odlišnost, jinakost, tolerance	8. roč.
2. 11.	Společně s respektem	6. roč.
2. 11.	Digitální závislost	7. roč.
16. 12.	Jsme v tom spolu	5. roč.
16. 12.	Sex a mezilidské vztahy	9. roč.

Prevence šikany a všeobecná primární prevence - Dobronauti (zařazeno dle potřeby školy)

Zpátky v čase - Program je zaměřen na prevenci šikany, pomáhá s řešením konfliktů ve třídě. Určen pro žáky 6. – 9. tříd. Je veden 3 proškolenými pedagogy školy.

Hvězdný tým - Program všeobecné primární prevence, učí žáky pracovat s odlišností, jinakostí. Určen pro žáky od 3. třídy. Je doporučeno, aby předcházel programu Zpátky v čase. Program je veden 4 proškolenými pedagožkami školy 1. i 2. stupně.

Prevence tabakismu u žáků 1. stupně - interaktivní program www.nekuratka.cz

Prevence záškoláctví - na začátku školního roku seznámení rodičů a žáků se školním řádem, klasifikačním řádem. Pravidelná evidence docházky (omluvené a neomluvené absence žáků) třídními učiteli. Úzká spolupráce třídních učitelů s výchovnou poradkyní a vedením školy při řešení nárůstu omluvených či neomluvených hodin.

Prevence kyberšikany - dodržování pravidel bezpečného užívání internetu. Zákaz navštěvování sociálních sítí při výuce informatiky a výuce dalších předmětů. Využívání výukového portálu JSNS.cz (filmy + metodiky pro učitele).

Prevence rizikového chování v dopravě - témata z dopravní výchovy zpracovaná v tematických plánech pro jednotlivé ročníky. K výuce využíváno dopravní hřiště v Roudnici nad Labem. ¨Žáci 4. ročníku se účastní výuky dopravní výchovy na dopravním hřišti v Litoměřicích.

Hravě o hygieně (15. 1. 2027) - žáci si hravou a praktickou formou osvojí zásady osobní hygieny.

Další akce budou doplněny a plánovány v průběhu školního roku podle nabídek lektorů, vzdělávacích organizací a aktuálních problémů ve škole.

V. Vzdělávání v oblasti prevence ve školním roce 2026/2027

Pracovní setkání školních metodiků prevence, které pořádá Mgr. Kateřina Kozicová, vedoucí PPP Litoměřice, speciální pedagog, okresní metodička prevence. Pracovní setkání se konají 2x do roka.

Konference „Duševní zdraví na dosah IV“ – 6. 10. 2026 (účast metodičky prevence a ředitelky školy)

Nabídka DVPP v oblasti prevence rizikového chování pro pedagogické pracovníky rozesílána ředitelkou školy nebo metodičkou prevence RCH (NIDV Ústí nad Labem, PPP Teplice, PPP Litoměřice…)

VI. Okruhy témat prevence rizikového chování v jednotlivých ročnících

Učitelé kladou důraz na probírání preventivních témat, které jsou součástí školního vzdělávacího programu (např. VKZ 6 – Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - Šikana a jiné projevy násilí (agrese, vandalismus…).

VII. Přehled základních školských dokumentů pro oblast prevence

- Strategie prevence rizikového chování 2019-2027
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j.: 21291/2010-28 (příloha 1 – 22b)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT-21149/2016
- Metodické doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování č. j. MSMT-780/2024-1
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance. č.j.: 14 423/99-22
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č. j. 16227/96-22
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č.j.: 25 884/2003-24
- Školní preventivní strategie
- Školní řád Základní školy speciální Roudnice nad Labem s účinností od 1. 9. 2025
- Klasifikační řád Základní školy speciální Roudnice nad Labem s účinností od 1. 9. 2025
- Školní program proti šikanování
- Krizový plán pro pracovníky školy

Pozn.: Základní dokumenty k prevenci jsou ke stažení na webových stránkách PPP Litoměřice http://www.pppuk.cz/primarni-prevence .

VIII. Odkazy na webové stránky v prevenci RCH

Společně k bezpečí:
http://www.spolecnekbezpeci.cz/

Linka pro rodinu a školu:
http://linkaztracenedite.cz/

Jeden svět na školách:

https://www.jsns.cz/

Minimalizace šikany:
http://www.minimalizacesikany.cz/

Bezpečně online:
http://www.bezpecneonline.cz/uvod

Poruchy příjmu potravy:
http://www.anabell.cz/

Příloha 1

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

1. Dokumenty k prevenci šikanování

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže *a* tělovýchovy *k* prevenci *a* řešení šikany *ve* školách *a* školských zařízeních *č.j. MŠMT-21149/2016*
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28
- Kolář Michal, Bolest šikanování, Portál, Praha 2001
- Kolář Michal, Nová cesta k léčbě šikany, Portál, Praha 2011

2. Vymezení základních pojmů

Šikana - Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci nebo skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Základní formy:

- **fyzická šikana** – bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální násilí
- **psychická šikana** – nadávky, pomluvy, vyhrožování, zesměšňování
- **verbální šikana, přímá a nepřímá** – psychická šikana (součástí je i kyberšikana)
- **smíšená šikana**, kombinace verbální a fyzické šikany

Co není šikana?

- Jednorázová rvačka, nevhodný vtip nebo konflikt.
- Vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor.

Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být:

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Zejména je třeba věnovat pozornost žákům nově zařazeným do třídy.

Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- Soustavné posměšné poznámky, nadávky, hrubé žerty, hanlivá přezdívka, pokud to tento žák těžko snáší a trpí tím.
- Třída projevuje zlomyslnou radost, když něco neumí nebo když se něco nepodaří, nápadné reakce třídy (hlasitý posměch) i na běžné projevy.
- Jeden žák vystupuje vůči druhému v roli „sluhy“
- Honění, pošťuchování, oběti neoplácejí

3. Prevence šikany

Žáci jsou svými učiteli vedeni k osvojování zásad mezilidských vztahů, učí se respektovat individuální zvláštnosti každého jedince, učí se k úctě k druhému člověku. Všichni učitelé vnímají vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech. Svým chováním se podílí na prevenci šikanování ve třídách, monitorují sociální klima ve třídě, neprodleně reagují na nevhodné chování mezi dětmi. Školní metodičky prevence spolupracují s výchovnou poradkyní a vedením školy. Ve spolupráci s dalšími organizacemi organizují preventivní akce proti šikanování.

Další postupy v prevenci šikanování:

- divadelní a jiná kulturní představení
- výstavy, přednášky
- sportovní soutěže
- mimoškolní zájmové útvary
- seznámení pedagogů se systémem školy pro oznamování a vyšetřování šikanování, vedení evidence případů
- spolupráce s okresní metodičkou prevence Mgr. Kateřinou Davídkovou z PPP Litoměřice
- účasti školní metodičky prevence v akreditovaných kurzech k problematice šikanování
- spolupráce s rodiči
- ve školním řádu jasně stanovená pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení
- aktivní zapojení i nepedagogických pracovníků do prevence šikanování

Příloha 2

Krizový plán pro pracovníky školy

Co dělat, když:

1) žák kouří, nebo požívá alkohol v prostorách školy v době školního vyučování a na akcích školy

- Učitel informuje třídního učitele, výchovnou poradkyni, metodičku prevence a vedení školy.
- Výchovná poradkyně s metodičkou prevence provedou písemný zápis z pohovoru s žákem-
- Třídní učitel zápisem v žákovské knížce informuje zákonné zástupce.
- Třídní učitel navrhuje výchovná opatření a písemně informuje rodiče o výchovném opatření.

2) žák se dostaví do školy pod vlivem alkoholu nebo nějaké jiné návykové látky

- Vyučující informuje třídního učitele, výchovnou poradkyni, metodičku prevence a vedení školy.
- Vyučující vyzve rodiče, aby si dítě neprodleně vyzvedli a seznámí je se zdravotními obtížemi dítěte, pokud si rodič pro dítě do školy nepřijde, vyučující přehodnotí zdravotní stav žáka a je v jeho kompetenci přivolat lékařskou pomoc (155).
- Výchovná poradkyně s metodičkou prevence provedou písemný zápis, který žák podepíše.
- Třídní učitel zápisem v žákovské knížce informuje zákonné zástupce.
- Třídní učitel navrhuje výchovná opatření a písemně informuje rodiče o výchovném opatření.
- Výchovná poradkyně informuje orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) - v případě opakování.

3) u žáka se nalezne alkohol nebo tabák

- Vyučující informuje třídního učitele, výchovnou poradkyni, metodičku prevence a vedení školy.
- Výchovná poradkyně a metodička prevence vyhotoví písemný zápis.
- Třídní učitel zápisem v žákovské knížce informuje zákonné zástupce.
- Třídní učitel navrhuje výchovná opatření a písemně informuje rodiče o výchovném opatření.

4) ve škole se objeví uživatel omamných a psychotropních látek

- Vyučující informuje třídního učitele, vedení školy, výchovnou poradkyni, metodičku prevence a vyhotoví se písemný záznam, který žák podepíše.
- Třídní učitel informuje neprodleně rodiče.
- Výchovná poradkyně informuje orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

5) ve škole zachytíme látku, o které se domníváme, že se jedná o omamnou a psychotropní látku

- Vyučující informuje vedení školy, výchovnou poradkyni, metodičku prevence, kteří neznámou látku dítěti odeberou, uloží do obálky - zapečetí ji (razítko), uloží ji do trezoru a provedou písemný záznam, se kterým budou rodiče seznámeni.
- Ředitelka školy předá nález Policii ČR, která provede šetření.

6) dozvíme se, že některé z dětí do školy přináší omamné a psychotropní látky (0PL) a předává je (prodává je)

- Taková osoba je DISTRIBUTOREM OPL a dopouští se závažného trestného činu (§ 187 trestního zákona) a je naší povinností tento trestný čin překazit (§ 167 trestního zákona) - stanovena ohlašovací povinnost.
- Vyučující informuje třídního učitele, vedení školy, výchovnou poradkyni, metodičku prevence, je vyhotoven písemný záznam o pohovoru.
- Třídní učitel informuje rodiče.
- Výchovná poradkyně informuje orgán sociálně právní ochrany dětí.
- Ředitelka školy informuje Policii ČR, která provede šetření.

7) ve škole se objeví šikana

- Důležité je včasné předání informací mezi pedagogy.
- Informovat vedení školy, výchovnou poradkyni, metodičku prevence.
- Provést písemný záznam z vyšetřování.
- Vyslechnutí: 1. oběti, 2. svědků, 3. agresorů.
- Zajistit ochranu oběti.
- Po vyslechnutí aktérů pozvat rodiče NE DOHROMADY.
- Potrestat agresory. Nahlášení na OSPOD a Policii ČR (v závažných případech).

8) ve škole dojde ke krádeži

- Informovat třídního učitele, výchovnou poradkyni, metodičku prevence, vedení školy.
- Provést písemný záznam.
- Informovat zákonné zástupce.

9) žák opakovaně chybí – záškoláctví skryté, záškoláctví pravé

- Postup dle školního, klasifikačního řádu školy a metodického doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování č. j. MSMT-780/2024-1.

Příloha 3

116 111

Sdružení linka bezpečí - nonstop

Určená především dětem a dospívajícím v těžkých životních situacích

840 111 234
606 021 021

Určená pro rodiče

Příloha 4

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Materiály lze čerpat:

a) www.zachranny-kruh.cz

b) z webových stránek o této problematice

Témata zapsat dopsat do poznámek. Jedno probrané téma v měsíci.

př. 8. 9. 2026 Ochrana člověka za mimořádných událostí – téma: Povodně.

(podpis)

TÉMATA

Evakuace a evakuační zavazadlo

Povodně

Atmosférické poruchy

Sesuvy půdy, laviny

Zemětřesení a sopečné výbuchy

Havárie, nehody - únik nebezpečných látek

Hromadné nákazy, epidemie

Terorismus